

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2023/1232-S.23.2079
BAŞVURU NO : 2022/13808
KARAR TARİHİ : 27/01/2023

RET KARARI

BAŞVURAN :

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU : Uyarma cezasının iptali hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 23/09/2022

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, hakkında verilen uyarma cezasının iptalini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gönderilen 17/10/2022 tarih ve [REDACTED] sayılı yazı ve eklerinde; Başvuranın çalışma arkadaşları hakkında asılsız ithamlarda bulunarak konuşmalar yaptığı, bu nedenle çalışma ortamında ilgili personelin moralinin bozularak işe odaklanmalarını engellediği, çalışma ortamında huzursuzluk yarattığı ve bu nedenle hakkında soruşturma açıldığı, soruşturma sonucunda eylemin sabit olduğunun anlaşıldığı ve ilgili hakkında uyarma cezası verildiği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının; “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.” ,

4. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrası; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” ,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

6. Devlet Memurları Kanununun “Disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller” başlıklı 125 inci maddesinde “A - Uyarma : Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır: a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak, b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terketmek, c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek, d) Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak, e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak, f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak, g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak, h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.”

“Zamanaşımı” başlıklı 125 inci maddesinde “Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren; a) Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına, b) Memurluktan çıkarma cezasında altı ay içinde disiplin kovuşturmasına, Başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.”

“Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar” başlıklı 126 ncı maddesinde “Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.”

“Disiplin kurulları ve disiplin amirleri” başlıklı 134 üncü maddesinde “ Disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere Kurum merkezinde bir Yüksek Disiplin Kurulu ile her ilde, bölge esasına göre çalışan kuruluşlarda bölge merkezinde ve kurum merkezinde ayrıca Milli Eğitim müdürlüklerinde birer Disiplin Kurulu bulunur.(2) (Değişik: 12/2/1982 - 2670/38 md.) Bu kurulların kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü, hangi memurlar hakkında karar verebilecekleri ve disiplin amirlerinin tayin ve tespitinde uygulanacak esaslar ile bunların yetki ve sorumlulukları gibi hususlar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.(3)”

Hükümleri mevcuttur.

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

7. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde hazırlanan “Ret Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8. Başvuran, hakkında verilen uyarma cezasının iptalini talep etmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

9. Dosya kapsamından başvuranın çalışma arkadaşları ile ilgili dedikodu niteliğinde ve ilgililerin moralinin bozularak çalışma ortamında huzursuz olmalarına sebebiyet verdiği ve iş konusundaki performanslarının olumsuz etkilenmesine sebep olduğu iddiasının incelendiği ve söz konusu eylemi işlediğinin sabit olduğunun soruşturma sonucunda anlaşıldığı bu nedenle de Devlet Memurları Kanununun 125/A – e maddesi gereğince “Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak” sebebiyle uyarma cezası verildiği anlaşılmıştır.

10. Söz konusu fiilin işlendiğinin öğrenildiği tarihin 15/03/2022 olduğu, soruşturmaya başlama tarihinin 22/03/2022 ve soruşturmanın bitirme tarihinin ise 07/06/2022 olduğu 04/07/2022 tarihinde başvurandan savunma istendiği, başvurana 19/07/2022 tarihinde uyarma cezasının İlçe Milli Eğitim Müdürü tarafından verildiği görülmüştür. Bu bilgilerle birlikte ilgili disiplin cezasının yetki, şekil, sebep, maksat ve konu yönlerinden uygun olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

11. Başvuran hakkında Uyarma cezasının İlçe Milli Eğitim Müdürü tarafından verildiği ilgili yönetmelik gereğince üst disiplin amiri olmasından bahisle ve fiilin öğrenilmesinden itibaren bir ay içinde soruşturmanın başlatıldığı ve cezanın da iki yıl içinde verildiği anlaşıldığından yetki yönünden, mevzuata aykırılığın olmadığı, başvuranın savunmasının ceza verilmeden önce istendiği ve şekil yönünden aykırılığı oluşmadığı değerlendirilmiştir. Yapılan soruşturma neticesinde başvuranın özellikle birlikte çalıştığı bir iş arkadaşı hakkında söylediği sözlerin varlığına ilişkin tutanak tutulduğu ve başvuranın da bu ifadeleri hiç söylemediğine ilişkin bir itirazının olmadığı, sadece farklı kelimelerle ifade ettiğine yönelik bir beyanın olduğu dolayısıyla fiilin işlendiğinin de sabit olduğu ve mevzuatta ilgili fiile karşılık gelen cezanın verildiği dolayısıyla sebep yönünden de hukuka aykırılık bulunmadığı anlaşılmıştır. Verilen cezada kamu yararından başkaca bir amaç güdümediği maksat unsuru açısından da hukuka aykırılık saptanmadığı ve verilen uyarma cezasının mevzuata aykırılık teşkil etmediği anlaşıldığından konu bakımından da hukuka aykırılık saptanamamıştır.

12. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde idare tarafından yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

13. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi Yönetim İlkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde de yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; söz konusu ilkelere aykırı davranıldığına ilişkin herhangi bir hususa rastlanmamıştır.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

14. 6328 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup; Kayseri İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE**,

Kararın **BAŞVURANA** ve **MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA** tebliğine,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.